

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/76/2016
Identifikačné číslo spisu:	7114011825
Dátum vydania rozhodnutia:	15.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:7114011825.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Štefana Harabina v trestnej veci obvineného D. G. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Milana Slobodníka proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 26. októbra 2015, sp. zn. 8 To 96/2015, na neverejnom zasadnutí konanom 15. novembra 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Tr. por. dovolanie obvineného D. G. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Košice I z 8. septembra 2015, sp. zn. 5 Tk 3/2014, bol obvinený D. G. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa §145 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa dopustil tak, že

v G. Y., okres H., na ulici G. č. XX na trávnom poraste za Čerpacou stanicou Slovnaft benzínovým čerpadlom dňa 12.08.2014 v čase od 19.30 hod. do 19.52 hod. po predchádzajúcom požití alkoholických nápojov v úmysle usmrtiť po vykonaní orálneho styku päsťou udel do oblasti tváre poškodenú V. G., nar. XX.XX.XXXX, následkom čoho táto spadla na zem na chrbát a obvinený, kľaciac na tele poškodenej, tejto rukou stlačil krk a následne ju päsťou veľkou silou a prudkosťou najmenej päťkrát udel do oblasti tváre, čím jej spôsobil tržnozmliažené rany a mnohopočetné zlomeniny čelovej kosti, obojstranne klínovej a spánkovej kosti, riečice, kosti nosa, oboch jarmových kostí, čeľuste vpravo aj vľavo a sánky vpravo, spojené s pomliaždením mozgu, zlomeninu pravého roha jazyčky, zlomeninu horného roha pravej štítnej chrupky a rozlomenie štítnej chrupky, ako aj zlomeninu kosti hrudníka, teda poranenia, v dôsledku ktorých poškodená na mieste zomrela.

Za to mu bol podľa § 145 ods. 1, § 38 ods. 2, 4, § 37 písm. h), m), § 42 ods. 1 Tr. zák. uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 17 (sedemnást) rokov nepodmienečne. Podľa § 48 ods. 3 písm. b) Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom strázenia.

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. okresný súd zrušil výrok o treste uložený obvinenému skorším rozsudkom Okresného súdu Trebišov zo 16. apríla 2015, sp. zn. 7 T 27/2015, ktorým bol odsúdený podľa § 148 ods. 1, § 36 písm. l), § 37 písm. m), § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov nepodmienečne, a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom strázenia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom ma zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému R. G., nar. XX. M. XXXX v A., trvale bytom G. Y., ul. H. č. XXXX/XXX, spôsobenú škodu vo výške 312 Eur.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zák. okresný súd uložil obžalovanému ochranný dohľad na 3 (tri) roky.

Na podklade odvolania obvineného D. G. voči uvedenému rozsudku okresného súdu Krajský súd v Košiciach uznesením z 26. októbra 2015, sp. zn. 8 To 96/2015, rozhodol tak, že podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného ako nedôvodné zamietol.

Proti uzneseniu krajského súdu podal prostredníctvom obhajcu z dôvodu uvedeného v ust. § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. dovolanie obvinený D. G..

V podstate tak, ako v podanom odvolaní, aj v predmetnom dovolaní obvinený vyjadril nesúhlas s právnou kvalifikáciou svojho konania ako obzvlášť závažného zločinu vraždy. Argumentoval tým, že poškodenú udrel trikrát do tváre, pričom nepredpokladal, že by jej tri údery mohli spôsobiť smrť. Bola to len nešťastná náhoda, že došlo k takým závažným dôsledkom. Skutočnosť, že poškodenú nechal ležať v krovinatom poraste, ospravedlňoval svojím silným citovým rozpoložením. Neuvedomoval si a nedokázal posúdiť závažnosť poranení poškodenej a už vôbec sa nedomnieval, že tieto povedú k jej usmrteniu. Uviedol, že jeho konanie bolo následkom amoku, keď neovládal svoj hnev a poškodenú fyzicky napadol bez akéhokolvek rozmyslu. Obvinený trval na tom, že jeho úmyslom nebolo poškodenú usmrtiť, len jej ublížiť. Má za to, že jeho úmysel nemožno odvodzovať z jeho správania po čine, spočívajúcom v neposkytnutí pomoci poškodenej, nakoľko tejto nemal dôvod pomáhať, keďže vôbec netušil, že jej stav je natoľko vážny, že si vyžaduje zdravotnú pomoc. Preto vyjadril presvedčenie, že všetky uvedené okolnosti prípadu dokazujú, že jeho skutočným úmyslom nebolo poškodenú zabiť, a teda že z hľadiska právnej kvalifikácie skutku nespáchal obzvlášť závažný zločin vraždy (§ 145 Tr. zák.), ale trestný čin zabitia (§ 147 Tr. zák.).

Na záver dovolania navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 386 ods. 1 Tr. por. rozsudkom vyslovil uvedené porušenia zákona a súčasne zrušil napadnuté rozhodnutia krajského aj okresného súdu a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Písomným podaním sa k dovolaniu podanému prostredníctvom obhajcu vyjadril aj obvinený, ktorý totožne ako už v podanom odvolaní mal za to, že vykonaným dokazovaním nebol preukázaný ani jeho nepriamy úmysel usmrtiť poškodenú. Trval na tom, že poškodenú udrel trikrát, a nie päťkrát, ako je to uvedené v znaleckom posudku. Podľa jeho názoru je z charakteru jeho konania možné urobiť záver, že mal vedieť, že tromi údermi pästou do tváre poškodenej môže dôjsť k ublíženiu na zdraví, ale v žiadnom prípade nimi nemalo dôjsť k jej usmrteniu.

Rovnopis dovolania obvineného bol v zmysle § 376 Tr. por. súdom prvého stupňa doručený na vyjadrenie prokurátorovi.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Košice I vo svojom vyjadrení k dovolaniu obvineného uviedol, že záver o úmysle obvineného usmrtiť poškodenú je možné vyvodiť na základe okolností subjektívnej a

objektívnej povahy, pričom v danom prípade sa podarilo bez pochybností identifikovať okolnosti objektívnej povahy, ktoré vyplývajú najmä zo spôsobu spáchania činu. Cítujúc znalecký posudok znalcov z odvetvia súdneho lekárstva, poukázal na príčinu smrti poškodenej, ktorou bolo mnohopočetné drvivé poškodenie hlavy (pomliaždenie mozgu pri trieštivých zlomeninách kosti lebky) spôsobené tupým násilím druhej osoby. Zistené poranenia na hlave poškodenej vznikli najpravdepodobnejšie najmenej piatimi údermi päťou do tváre poškodenej, vedenými silou veľkej intenzity a prudkosti v krátkom časovom slede za sebou, pričom jej smrti by sa nedalo zabrániť ani poskytnutím okamžitej odbornej lekárskej pomoci a došlo k nej bezprostredne po útoku. Na základe záverov znaleckého posudku považoval za zrejmé, že obvinený útočil na poškodenú veľkou intenzitou a prudkosťou a pri danom počte a intenzite úderov musel byť prinajmenšom uzročený s tým, že môže spôsobiť poškodenej smrť. V tejto súvislosti, poukazujúc na predchádzajúce odsúdenie obvineného za skutok, ktorým tiež spôsobil smrť inej osobe, a to tak, že poškodenú osobu mal len chytiť za tričko, nadvihnúť a sotiť do otvorených dverí, kedy osoba pri páde na zem narazila hlavou o kameň a zomrela, má za to, že obvinený bez dôvodných pochybností, už len vzhľadom na svoj predchádzajúci trestný čin, za ktorý bol odsúdený, vedel, že aj malým násilím môže spôsobiť nenapraviteľné následky. Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhol, aby dovolací súd podľa § 392 ods. 1 Tr. por. dovolanie obvineného odmietol.

Následne súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Najvyšší súd uvedené vyjadrenie prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I k dovolaniu obvineného doručil obvinenému, jeho obhajcovi a spolu s podaným dovolaním obvineného aj poškodenému R. G..

Obvinený v písomnom vyjadrení k vyjadreniu prokurátora Okresnej prokuratúry Košice I opätovne zopakoval tvrdenia uvádzané v jednotlivých svojich podaniach (odvolanie, vyjadrenie k dovolaniu podanému prostredníctvom obhajcu) a doplnil, že ani výrok o uloženom treste nepovažuje za zákonný, nakoľko tento sa mu javí ako neprimerane prísny.

Zásielka adresovaná poškodenému R. G. sa najvyššiemu súdu vrátila ako nedoručená z dôvodu, že adresát zomrel.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu je prípustné (§ 368 ods. 1, 2 a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b) Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por.

Dovolací súd po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného nie je dôvodné.

Podľa § 371 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať ak

i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Z citácie zákonného ustanovenia vyplýva, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Tr. por., neslúži účelu revízie skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa v základnom konaní. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať alebo korigovať len odvolací súd.

Vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. je podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu potrebné uviesť nasledovné:

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku (§ 371 ods. 1 písm. i) Tr. por.) sa rozumie nesprávne právne posúdenie zisteného skutku alebo nesprávne použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia. Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie zistenie, že skutok bol v

napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin alebo, že išlo o iný trestný čin alebo obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho trestného činu, než ktorého sa súdnym skutkom dopustil. Je však potrebné uviesť, že dovolací súd nepreskúmava skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Nie je tak legitimovaný posudzovať ani úplnosť a správnosť skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v pôvodnom konaní, a rovnako ani hodnotenie v tomto konaní vykonaných dôkazov. Podstatou správnej právnej kvalifikácie je, že skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní (ktorého správnosť a úplnosť dovolací súd nemôže skúmať a meniť) bol subsumovaný (podradený) pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. Správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu je teda dovolací súd povinný prezumovať.

Preskúmaním obsahu predloženého spisu najvyšší súd zistil nasledovné skutočnosti:

Obvinený v podanom dovolaní v podstate namieta nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov súdmi oboch stupňov vo vzťahu k ustáleniu záveru o naplnení subjektívnej stránky skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., ktoré zároveň sám hodnotí zo svojho uhla pohľadu tak, že dochádza k záveru o tom, že jeho protiprávne konanie napĺňa skutkovú podstatu trestného činu zabitia podľa § 147 Tr. zák.

Najvyšší súd opätovne zdôrazňuje, že pri skúmaní danosti dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., t. j. či dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení, dovolací súd nemôže skúmať alebo meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku, ale je vždy viazaný konečným skutkovým zistením, a preto sa dovolací súd týmito námietkami nezaoberal. V rámci tohto dovolacieho dôvodu môže dovolací súd len posudzovať, či súdy nižšieho stupňa na pevne a nemenne zistený skutkový stav, aplikovali správne ustanovenia Trestného zákona.

V predmetnej veci najvyšší súd skúmal, či konaním obvineného D. G., tvoriacim skutkovú vetu odsudzujúceho rozsudku, bola naplnená (dovolaním obvineného namietaná) subjektívna stránka skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., pričom dospel k rovnakému záveru ako súdy nižších stupňov.

Podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. kto iného úmyselne usmrť, potrestá sa odňatím slobody na pätnásť rokov až dvadsať rokov.

Pre naplnenie subjektívnej stránky skutkovej podstaty sa pri trestnom čine vraždy vyžaduje úmyselné zavinenie. Vo vzťahu k trestnému činu vraždy pritom býva úmysel dostatočne zrejmý z okolností a intenzity vykonaného útoku, najmä ak páchateľ použije zbraň spôsobilú iného usmrtiť a útok zámerne vedie proti tým častiam ľudského tela, kde sú uložené orgány dôležité pre život.

V prípadoch, keď páchateľ popiera úmysel usmrtiť poškodeného, je nutné otázku jeho zavinenia vyvodiť nepriamo z okolností trestného činu objektívnej povahy, konkrétne z okolností, za ktorých k útoku došlo, čo útoku predchádzalo, ako bol útok zrealizovaný, akým predmetom páchateľ útočil, či páchateľ útočil proti takej časti tela, kde sú životne dôležité orgány, akou silou (intenzitou) útočil a podobne.

V danom prípade najvyšší súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu dospel k záveru, že okresný i krajský súd konali v trestnej veci obvineného D. G. v medziach svojej právomoci, príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretovali a aplikovali správne a ich úvahy vychádzali z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. S ohľadom na správnu aplikáciu príslušných hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení sú rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, ktoré tvoria jednotu, aj náležité, zrozumiteľné a presvedčivo odôvodnené. Osobitne krajský súd vo svojom rozhodnutí spôsobom zodpovedajúcim potrebám trestného konania reflektoval na obhajobné tvrdenia, obvineným opätovne vyjadrené v podanom dovolaní, ku ktorým, opierajúc sa o skutkové zistenia plynúce z vykonaného dokazovania, v primeranej

miere odôvodnil svoje úvahy a z nich odvodené právne závery.

Dovolací súd nemá pochybnosť o tom, že na základe popísaných skutkových okolností prípadu, predovšetkým znaleckým posudkom preukázaného mechanizmu vzniku poranení, možno dospieť k jednoznačnému záveru o úmyselnom zavinení obvineného, a to vo forme nepriameho úmyslu podľa § 15 písm. b) Tr. zák. Obvinený v danom prípade tupým násilím vedeným na oblasť krku, trupu a predovšetkým na oblasť hlavy poškodenej, spôsobil tejto, útočiac na životne dôležité orgány (hlava a krk), početné poranenia krku a hrudníka, tržnozmliažené rany a mnohopočetné drvivé poranenia hlavy, vrátane trieštivých zlomenín kostí lebky a pomliaždenia mozgu, nezlučiteľných so životom, ktoré vznikli následkom minimálne piatich úderov päťou vedených silou veľkej intenzity a prudkosti do tváre poškodenej v krátkom časovom slede jeden za druhým. Obvinený pritom vzhľadom na svoje osobné pomery, predovšetkým vzhľadom na svoje predchádzajúce odsúdenie za skutok, ktorého sa dopustil krátko pred spáchaním skutku, ktorý je predmetom tohto konania, a ktorý mal pri neporovnateľne menšom násilí vyvinutom obvineným taktiež fatálne a nezvratné následky v podobe smrti poškodenej osoby, musel vedieť, že opakovanými a prudkými údermi päťou veľkej sily do oblasti hlavy poškodenej spôsobí tejto zranenia, ktoré ju bezprostredne ohrozia na živote, a preto musel byť aj uzrozumený so skutočnosťou, že svojím konaním môže spôsobiť fatálny následok v podobe smrti poškodenej.

Z uvedeného vyplýva, že súdy obidvoch stupňov postupovali správne a v súlade so zákonom, keď na podklade skutku ustáleného v skutkovej vete konanie obvineného právne posúdili ako obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák.

Obvinený ani svojimi ďalšími argumentmi uvedenými v dovolaní zjavne nenaplnil uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por., nakoľko sa nimi domáhal revízie skutkových zistení ustálených súdmi oboch stupňov v otázke zavinenia, čo, ako už bolo vyššie uvedené, nie je prípustné, keďže dovolací súd správnosť a úplnosť zisteného skutku nemôže skúmať ani meniť.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.